

CERKVENI GLASNIK

Z A T R Ž I Š K O Ž U P N I J O

Izhaja zadnjo soboto v mesecu za naslednji mesec. — Posamezna številka 1— Din

LET 1939

FEBRUAR

ŠTEV. 2

Nekaj iz župnijske kronike leta 1938

V Tržiču na zadnji dan vsakega leta silvestrujemo. Kar vsa društva prirejajo svoje silvestrove večere in tudi po gostilnah je navadno precej živahno. Žurico veselja bi vsak rad utopil preteklost in z veselim korakom bi vsak rad vstopil v novo leto, v novo dobo življenja. — Že vsa leta župnikovanja pa sedanji tržički župnik navadno pride k silvestrovjanju prosvetnega društva sv. Jožefa že ob pozni uri. V župnijski pisarni je preje zaposlen. Zaključuje župnijsko blagajno in šteje števila in imena po knjigah, ki spominjajo na preteklo leto. Ob veselih in tesnih spominih je končno napisano novoletno oznanilo po običajni navadi. Naj bo bilanca leta 1938. tu označena nekoliko bolj obširno.

Stevilo faranov znaša po zadnjem ljudskem štetju 5.002. Pri prihodnjem ljudskem štetju bo ta številka kar gotovo višja. Veča se zlasti vas Bistrica.

Rodilo se je v tržički župniji 115 otrok in sicer 57 dečkov in 56 deklic. Od teh so nezakonski 3. Po poročilih se je rodilo v ljubljanski bolnišnici še 6 otrok in tako znaša s temi vred število vseh rojstev 119. — Ob tej številki naj postojijo in naj si izpršajo vest starši!

Umrlo je v domači župniji 61 oseb. Dve Tržičanki sta bili, ko sta iskali zaman zdravja v ljubljanski bolnišnici, pripeljani mrtvi nazaj v Tržič in tako je bilo na našem pokopališču pokopanih 63. Mrle so zlasti ženske. Moških mrličev smo imeli 18, ženskih pa 45. Otrok pod šestim letom je umrlo 22, nad 70 let starih je bilo pokopanih 17. Najstarejši mrlič je dopolnil v življenju 97 let, 4 mesece in 27 dni. Ta dolgost življenja je bila po volji božji odmerjena samici Mariji Rabič. — Kdo izmed umrlih je pred dobrim letom z gotovostjo pričakoval smrti? In kdo izmed

živih more reči, da bo gotovo preživel letošnje leto?

Porok je bilo v domači župniji 51, oklicev pa 72. — Zelo primerno je, da se vrši poroka v domači župnijski cerkvi. So tudi stroški najmanjši. Nekateri pari odidejo raje po cerkveni poroki takoj od doma, da nemoteno preživijo kakšno veselo uro. Prav je, da ima mlađi par na poročni dan vesel spomin. A božji ženin naj bo tudi gotovo spremljevalec vsakega poročenca na važni poti v novo življenje.

Sv. obhajil je bilo razdeljenih 76.455. Lepa je ta številka. Zlasti zato, ker nismo imeli v letu 1938. kakšnih posebnih izrednih pobožnosti. Toda, kdo jo je večal? Gotovo otroci, ki po večini pristopajo vsak mesec k svojemu Prijatelju. Gotovo tudi pridne žene in dekleta. Gotovo tudi možje in fantje, ki ljubijo svojo prvo nedeljo. Gotovo tudi tisti, ki po stari navadi pridejo k sv. zakramentu za advent in post, pa še kdaj vmes. Toda bodimo odkriti in priznajmo, da je tudi mnogo faranov, ki v vsem letu niso niti enkrat pristopili k mizi Gospodovi. Naj se vzdramijo! Naj izpolnijo točno vsaj velikonočno dolžnost! Kaj, če tudi na zadnjo uro ne bodo prejeli sv. obhajila ob kakšni nenadni smerti? Jezus čaka in vabi vse farane k sebi!

Za misijone smo nabrali v misionskem tednu, pri cerkvenih nabirkah in z darovi posameznikov toliko, da je bilo poslanega Družbi za širjenje vere din 3000.— in Apostolstvu sv. Cirila in Metoda din 1800.—. Poleg tega je bilo nabranega za bengalski misijon v nabolniku pred sv. Andrejem din 758.25 in v konzumu din 67, skupaj din 825.25. Nekaj darov so prinesli tudi šolski otroci gg. veroučiteljem in so bili izročeni Detinstvu. — Ljubezen do misijonov je merilo naše ljubezni do prave vere!

Za Baragovo semenišče mora prispevati vsaka župnija v škofiji. Je to naša sveta dolžnost. V večini župnij pobirajo od hiše do hiše. Pri nas smo zbrali sedaj že dve leti dolžni znesek v maju pri posebnem darovanju in v izredni pušči pri šmarnični pobožnosti. Kakšen posameznik je prinesel svoj dar tudi v župnijsko pisarno. Nekaj je dodalo cerkveno premoženje in tako smo brez posebne nadležnosti izvršili častno svojo dolžnost. Ostane pa zadeva Baragovega semenišča še v naprej naša častna zadeva.

Dobrodelnost je lepo cvetela. Morda ima pri nas le eno napako, da je namreč vsa osredotočena le v župnišču. Tržiška Vincencijeva konferenca bi potrebovala že kar posebno moč, ki bi se posvetila le dobrodelnosti. Tako obširne so potrebe in tako obilno je delo. Za potrebe sirotišča in zavetišča na Skali, za izdatke Rokodelskega doma in za reveže po družinah je bila izdana velikanska vsota din 422.427.— Ta denar je bilo treba tudi dobiti! Računi vsake veje dobrodelnosti se vodijo posebej. Z Rokodelskim domom nam je šla pred dobrim letom že trda. Letos je bolj oživel, ker je občina gradila in so se naselili v njem zidarski in razni drugi delavci. Povečati smo morali tudi kuhinjo z velikim odkopom, kar je bilo nujno potrebno. Manjka tej ustanovi številnih čevljarskih pomočnikov, ki so ob ustanovitvi še nabijali svojo veselo pesem po tržiških delavnicih. Poleg tega je raz-

delila Elizabetna konferenca v denarju din 2.547.— Pri vsem tem pa niso všesti darovi v blagu. Proti koncu leta so razsajale po vsem Tržiču očrte bolezni. Tudi sirotišče in zavetišče ni bilo izvzeto. Tedaj so mnogi spoznali, kaj pomenja zavetišče, ko nekaj dni niso mogli poslati otrok v varno zavetje. Redno je na Skali pri kobilu do 150 otrok. — Dobrotnikov ima Vincencijeva konferenca veliko. Naj bodo njihova imena zapisana pri Bogu, ki najbolje zapomni in plačuje!

Cerkveno gospodarstvo gre kar v točnem redu. V pretklem letu je bila deležna zlasti mnogih poprav cerkev sv. Jožefa, ki je bila v zunanjosti vsa prenovljena z zidarskimi in krovskimi deli. Zmagala je pa velike stroške s prihranki. Tudi pri župnijski cerkvi je bila prepleskana streha zvonika. Vedno so pri cerkvenih poslopjih potrebne poprave. Vse postavke cerkvenega gospodarstva so pa bile ob koncu leta aktivne, le podružnica sv. Jurija na Bistrici mora vsakoletne prihranke vreči na račun novih zvonov, ker niso bile ob nabavi izvršene kakšne posebne dajatve. — Priznati je treba, da tržiški farani mnogo žrtvujejo zlasti za svoje cerkve in njihove potrebe. Jasno, da so prizadeti zlasti nekateri, ki so za te namene blage volje. Pa Bog ne bo stal dolžan. V tem zaupanju bo seveda župnik še priporočil tudi v bodoče to ali ono zadivo. Kaj ne, da ne bo stal osramočen!

Zaletel Vinko:

Kaj bereš, prijatelj?

V igri »Faust« se borita za Faustovo dušo satan in angel. Prav podobno kot Faustu se je godilo izumitelju tiska Gutenbergu. Ko je iznašel tisk, je stopil predenj satan in mu ponudil roko: »Tovariš, tu je moja roka, bodiva prijatelja za vedno. Glej, doslej sem imel v svoji armadi samo glavne grehe, z njimi sem se bojeval. Sedaj pa, ko si iznašel tisk, se bomo bojevali na odprttem polju. V tiskarni bo naš glavni stan. Od tu bomo preplavili svet s krivoverskimi knjigami, grdimi romani, časopisi, letaki in brezverskimi listi. V vsem bo polno strupa, ki bo zamoril nadnaravno življenje in bogat bo moj plen.« Zakrohotal se je in izginil.

Gutenberg je bil ves prestrašen. Te-

daj se je razsvetlilo in predenj je stopil angel rekoč: »Ne boj se, premnogo dobrega bo storil tisk. Razsvetljeval bo nevedne in razganjal temo. Tudi tisk bodo ljudje zlorabljal kot vsako stvar zlorabljava, toda dobra beseda bo prikovana na papir in živila bo večno.«

Prijatelj, povej mi, kaj bereš in jaz ti povem, kakšen si. Ali se zastrupljaš ali pa si morda že zastrupljen? Tako zastrupljeno sem videl prav o Božiču neko kmečko družino. Poznal sem jo že v dijaških letih kot dobro, verno. Obiskal sem jo: Stopil sem v sobo, zagledal velik drevešček, toda oko je zaman iskal jaslic. Večer — brez skupne večerne molitve. Pri topli peči me je v srce zazeblo: slovenska kmečka hiša

brez jaslic in brez večerne molitve! Potem sem zagledal na mizi »Ženski list« in »Domovino«. Nepričakovano sem prišel, zato jih niso skrili, kot se to marsikje zgodi. Vse mi je postal jasno. Ko sva z materjo govorila o listih, mi je priznala: »Božjega pa res ni nič v teh listih!« Zmenila sva se za »Domoljuba«, »Bogoljuba« in Mohorjevo družbo. — Upam, da bodo prihodnji Božič zopet jaslice v hiši.

Prijatelj! Tole skleni: slaba knjiga, slab časopis, mora ven iz naše hiše! Ali pa se okoristi — peč podkuri! In če že to bereš, vedi, da satan seje laž in zato ne verjemi! Verjemi katoliškim listom, ki Boga priznajo in Bog je resnica! —

Zima je in slabo vreme. Rad bi, prijatelj, dobro knjigo. Koristna je in dolgčas preganja. Kupiti je ne moreš, draga je. Tudi ne veš, katera je dobra in primerna. »Ljudska knjižnica« v ka-

planiji ti pomaga. Odprta je ob petkih ob 7 zvečer in ob nedeljah ob 11. Če si že hodil vanjo, gotovo še nisi prebral čez 1.000 knjig. Še bolj gotovo pa ne 50 knjig, v l. 1938. novih.

Toda tole te prosim, prijatelj! Če dobiš knjigo na posodo, jo ne posojuj vse leto vsej žlahti, da pride nazaj hujša kot vojak s fronte. 10 ljudi povprašuje po knjigi, ki jo imaš izposojeno, in ko pride nazaj, mora na ozdravljenje h knjigovezu. Odslej boš dobil knjigo izposojeno za 14 dni, za nadaljnjih 14 dni bo nova pristožbina.

Mogočen klic pa veljaj vsem knjigam Ljudske knjižnice, po vsem Tržiču raztresenim: vrnite se nazaj v knjižnico. Novi ljudje vas pričakujejo. Prijatelj, noge imaš in ušesa: prinesi jih nazaj in vzemi novih. Potem pa red in točnost in velik promet — in vsak petek bo lahko nova knjiga.

To in ono

Dobra srca večkrat hočejo našim cerkvam podariti kakšno ročno delo. Prav je to in gotovo so taka dela s posebnimi čustvi izvršena. Ni pa prav, če ta namera ni prej javljena župniku. Ta bo dal namreč vedno nasvete, kakšni morajo biti predmeti za cerkev. Tako se je zgodilo lani, da sta bila župnijski cerkvi poklonjena dva prta, s premnogimi vbodljaji izvršena. Toda imela sta to veliko napako, da nista bila, kot je cerkveni predpis, na pravem, predpisanim platnu. En prt je bil potem z vezinom prenešen na pravo platno, a to zamudno delo bi bilo lahko odpadlo, če bi darovateljica prej javila svojo lepo namero. Naj v bodoče velja pravilo: Posvet v naprej!

Ves v nageljnih in evetočih vrtnicah je bil letos božični okras našega velikega oltarja. Oskrbele so to naše dobre žene in matere. Bog povrni!

Do Svečnice je treba poravnati članarino bratovščine Marije vnebovzete. Zaželjena je točnost! Nekatere članice dolgujejo članarino že za nekaj let. Dobile bodo v februarju poseben pisem opomin. Če ta ne bo zaledel, bodo iz bratovščine brisane.

Na Mohorjevo družbo ne pozabite tisti, ki še niste plačali udnine za naprej. Izide letos tudi molitvenik z debelimi

črkami, ki si ga mnogi želijo. — Ure češčenja, katere opravljamo sedaj iz mohorjevega molitvenika, so v župnijskem uradu še na razpolago.

Sedežnino za cerkvene sedeže je treba plačati vsako leto na dan cerkvenih računov. Pa še do dneva licitacije cerkvenih sedežev niso bili plačani nekatere sedeži. Osem lastnikov neplačanih sedežev je še pričakovanih v župnijski pisarni. Če jih ne bo kmalu, dobijo še pismen opomin. Če tudi ta ne bo zaledel, bodo pač posledice v tem, da bo njihov sedež oddan. Red mora biti!

Uradne ure v župnijskem uradu so vsak dan dopoldne od osme do enajste ure. Župnik je navadno od doma ob sredah. Postrežeta vedno lahko tudi gg. kaplana. Postrežemo radi tudi ob drugem času, toda na račun te postrežljivosti so zahteve mnogih prehude zlasti ob sobotah in nedeljah, ko moramo biti v spovednici, in med kosirom in večerjo, ko bi res radi imeli malo miru.

Sveče gorijo vse leto vsako nedeljo in praznik tudi pri osmi sv. maši. Obisk te sv. maše je jako velik, pa vendar pri tej sv. maši ni darovanja za sveče. Zato naj bo na nedelje, ko se vrši darovanje za sveče pri šesti in deseti sv. maši, upoštovanja pri osmi sv. maši v večji meri pušča!

Oznanila za februar

2. Svečnica, nezapovedan praznik. Službe božje so kakor ob nedeljah. Slovesen blagoslov sveč se vrši od tricetrt na deset.

3. Sv. Blaž in prvi petek v mesecu. Ob šestih je orglana sv. maša pred Najsvetejšim. Molitev svete ure bo priključena prejšnje popoldne kar popoldanski pobožnosti. Tedaj bo tudi prilika za sv. spoved, namesto zvečer. Blagoslov sv. Blaža se bo delil zjutraj pred šesto sv. mašo in po šesti sv. maši. Verniki naj pokleknejo kar po cerkvih ob klopih.

5. Prva predpepelnična nedelja in prva v mesecu. Službe božje bodo v navadnem redu. Pri šesti sv. maši bo mesečno skupno sv. obhajilo za može in fante.

12. Druga predpepelnična nedelja in slovesni obletni spomin kronanja sv. očeta Pija XI. Službe božje bodo v navadnem redu. Ob desetičih bo slovesna sv. maša z leviti in po sv. maši bo zahvalna pesem s papeško himno.

19. Tretja predpepelnična nedelja, pustna nedelja in pričetek 40 urne pobožnosti. Po pridigi pred šesto sv. mašo bo blagoslov z Najsvetejšim, ki ostane izpostavljen do šeste ure zvečer. V ponedeljek ostane izpostavljen Najsvetejše od šeste ure zjutraj do šeste ure zvečer, v torek pa od šeste ure zjutraj do končane popoldanske pobožnosti. Kdor prejme sv. zakramente im moli v papežev namen, prejme popolne odpustke, nepopolne odpustke pa nudi tudi vsak obisk Najsvetejšega, združen z molitvijo in kesanjeim. Vsak dan tridnevnice bo popoldne ob treh pridiga in litanije, v torek bodo za sklep slovesne pete litanijske Srca Jezusovega in zahvalna pesem. — Ure češčenja naj bodo ob tridnevnicu razdeljene: V nedeljo 11–12 bližnji sosedje, 12–1 češčenske sestre, 1–2 dekliška Marijina družba, 2–3 ženska Marijina družba, 4–5 tretji red, 5–6 možje in mladeniči. V ponedeljek in torek je red isti, kot v nedeljo, le po enajsti uri dopoldne naj pridejo tisti otroci, ki so tedaj prosti po uku. — Sv. maše bodo te dni ob 6., 8. in 10. uri.

21. Pust. Popoldne ob treh je slovesen sklep tridnevnice, kot je označeno zgoraj. Zvečer ob 11. uri se oglasti veliki zvon župnijske cerkve, da opozori na postni čas.

22. Pepelnica. Ob tricetrt na šest je slovesen blagoslov pepela in nato pepeljenje, ki se vrši tudi še po šesti sv. maši, katera bo orglana. Ta dan bo pričetek dobe za izpolnjevanje velikonočne dolžnosti. Pri nas je pa mogoče tudi že sv. zakramente ob pustni pobožnosti obrniti v ta namen.

24. Sv. Matija, apostol. Ob šestih bo orglana farna sv. maša.

26. Prva postna nedelja. Službe božje bodo v nedeljskem redu.

Shodi cerkvenih organizacij:

III. red: shod 5., vesoljna odveza 2.

Dekliška Marijina družba: shod in skupno sv. obhajilo 26.

Marijina družba za žene: shod in skupno sv. obhajilo 12.

Marijini vrtei: po napovedi gg. veroučiteljev.

Molitvena pomoč KA: vsak petek zvečer ob 8. uri.

Mladinska pobožnost: ob pustni tridnevnicici, po napovedi.

Mesečna šolska sv. spoved: meščanska šola 11., dečki tržiške ljudske šole 18., deklice tržiške ljudske šole 25., dolinski solarji 19., šentanski solarji 26. Za tržiške solarje je sv. spoved vedno popoldne ob treh, za šentanske in dolinske pa zjutraj ob pol osmih. Otroci naj se držijo točno svojega reda!

Župnijska kronika za december 1938

Decembra v naši župniji rojenih: 8.

Decembra v naši župniji poročeni:

1. Ipavec Anton, ſofer, Tržič, Glavni trg 29, in Ameršek Marija, zobotehničarka, Tržič, Glavni trg 19, poročena 4. decembra.
2. Ahačič Jožef, predilniški delavec, Tržič, Pot na pilarno 5, in Smolej Jožef, predilniška delavka, Bistrica 24, poročena 26. decembra.
3. Brzin Janez, čevljarski pomočnik, Zvirče 17, župnija Podbrezje, in Vodnik Ivana, predilniška delavka, Bistrica 1, poročena 31. decembra.

Decembra v naši župniji umrli:

1. Pintar Katarina, hči delavca, rojena v Radovljici 26. IV. 1937, umrla v Tržiču, Ulica Ahačiča Franca 5, dne 1. decembra.
2. Ahačič Marija, predilniška delavka, rojena v Kovorju 24. I. 1898, poročena 10. VI. 1922, umrla v Tržiču, Pot na pilarno 12, dne 4. decembra.
3. Sirc Ivana, hči čevljarskega pomočnika, rojena v Tržiču 22. XI. 1938, umrla v Tržiču, Pot na Zali rovt 3, dne 12. decembra.
4. Bergant Marija, hči delavca na žagi, rojena pri Sv. Ani 15. XI. 1938, umrla pri Sv. Ani 39, dne 12. decembra.
5. Čarmen Jurij, zasebnik, rojen pri Sv. Ani 16. IV. 1867, poročen 18. XI. 1900, umrl pri Sv. Ani 24, dne 15. decembra.
6. Osebek Marija, hči predilniškega delavca, rojena na Bistrici 6. IX. 1937, umrla na Bistrici 67, dne 17. decembra.
7. Klampfar Ivana, hišna posestnica — vdova, rojena v Stobu pri Mengšu 9. V. 1868, umrla na Bistrici 43, dne 19. decembra.

Decembska poročila od drugod:

1. Jordan Jožef, zak. sin podpreglednika finančne kontrole Jožefa in Antonije, se je rodil v ljubljanski bolnišnici 4. XII. 1938.
2. Mlinar Marija, hči delavca Mihaela in Kristine roj. Mrak, rojena na Bistrici 15, dne 1. XII. 1916., se je poročila v Šmartnem pri Kranju 23. X. 1938. Vzel jo je Bitenc Peter.
3. Benedik Ivana, hči tovarniškega delavca Janeza in Ane roj. Cerkovnik, rojena v Dolini 86, dne 19. V. 1915, se je poročila pri Sv. Mariiji v Puščavi 11. XII. 1938. Zakonski sodrug je Denk Franc iz Maribora.
4. Pešarc Jožeta, hči delavca Blaža, je umrla v ljubljanski bolnišnici 21. XII. 1938.